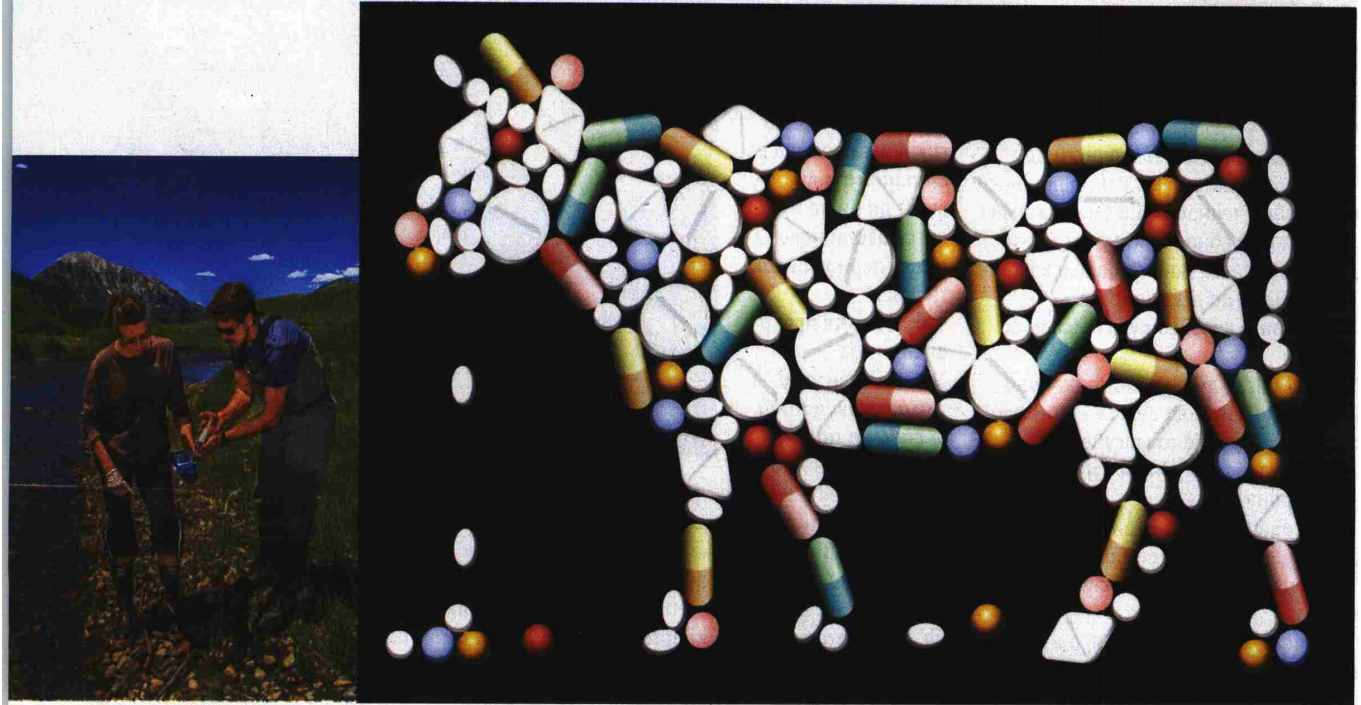

Борба против антимикробне резистенције

СМАЊИТИ УПОТРЕБУ АНТИБИОТИКА

Извештај СЗО из марта ове године указује на чињеницу да је у 2019. чак 1,27 милиона смртних случајева било директно изазвано резистенцијом бактерија на антибиотике, док је још близу пет милиона умирања повезано са овом глобалном претњом јавном здрављу. Слична ситуација је и у нашем региону

Подизање свести о рационалној употреби антибиотика у хуманој и ветеринарској медицини представља један од најбољих начина борбе против антимикробне резистенције. Услед нерационалне употребе антибиотика, Република Србија се убрза у земље са високом стопом резистенције како у хуманој, тако и у ветеринарској медицини.

Национална референтна лабораторија за ветеринарску медицину одговорна је за спровођење мониторинга бактеријске резистенције. Добијени резултати у Републици Србији јасно показују високе нивое резистенције међу изолованим бактеријским сојевима, управо према најчешће коришћеним антибиотикима у ветеринарској медицини. Ови резултати откривају озбиљан проблем резистенције према критично важним антибиотикима, који се користе у хуманој медицини. Циљ организатора

конференције је да кроз предавања еминентних стручњака из наше земље и Европе, намењених ветеринарима у нашој земљи и региону, истакне важност који антимикробна резистенција представља за јавно здравље као једна од десет претњи глобалном јавном здрављу према СЗО.

Када животиње развију антимикробну резистенцију, антибиотици могу постати мање ефикасни у њиховом лечењу. Ово може довести до продуженог трајања болести, повећаног ризика од компликација, повећане смртности, смањене добробити и продуктивности животиња, али и ограничава могућност за лечење заразних болести.

“Значајно је истаћи да се гени резистенције могу пренети са животиња на људе и обрнуто. Изложеност људи резистентним бактеријама може довести до развоја инфекција које је теже лечити конвенционалним анти-

биотикима. Смањење ефикасности антибиотика код људи такође може ограничити опције лечења и довести до веће осетљивости на инфекције, продужени боравак у болници, већи ризик од компликација и смртност. Кроз интеракцију са животињама свакодневно смо изложени патогенима и генима који директно утичу и на људско здравље”, истакла је проф. др Зорана Ковачевић, руководилац

ДО 2030. ГОДИНЕ УПОТРЕБА АНТИБИОТИКА У ВЕТЕРИНИ СЕ МОРА СМАЊИТИ ЗА 50 ОДСТО, А У ХУМАНОЈ МЕДИЦИНИ ЗА 60 ОДСТО

ПРОМИС „ИнфоБомат“ пројеката, који је финансиран од стране **Фонда за науку** Републике Србије.

Извештај СЗО из марта 2023. а на основу истраживања објављеног у еминентном научном часопису „Ланцент“, указују на чињеницу да је у 2019. години 1,27 милиона смртних случајева било директно изазвано резистенцијом бактерија на антибиотике, док је близу пет милиона смртних случајева повезано са овом глобалном претњом јавном здрављу.

Слична ситуација је и у нашем региону, што је један од закључака 2. Међународне конференције „Антимикробна резистенција у ветеринарској медицини - тренутно стање и перспективе“. Најбитније је истаћи да се до 2030. употреба антибиотика у ветерини мора смањити за 50 одсто, а у хуманој медицини за 60 одсто.

Проблем савременог друштва огледа се у томе што се највећа количина антибиотика користи за животиње намењене управо за исхрану људи. У ову групу животиња спадају живина, говеда и свиње, међутим, они се примењују и у процесу лечења кућних љубимаца. Последично, те групе животиња су највише погођене резистенцијом. Поред здравственог, забрињава и економски аспект који антимикробна резистенција представља за друштво. Без ефикасних антибиотика и производња хране у свету ће опасти. Тако је Светска банка направила пројекцију да ће се као последица антимикробне резистенције сточарска производња смањити за 11 одсто у земљама у развоју, истиче проф. др Ковачевић.

Професорка Ковачевић наводи и да резистентност бактерија може значајно утицати и на ланац исхране. „Ове бактерије могу се пронаћи у прехранбеним производима животињског порекла, као што су месо, млеко и јаја, а кроз ланац исхране се могу пренети и на људе. Конзумирање хране која садржи резистентне бактерије може довести до колонизације тих бактерија у цревима људи. На жалост, ово значи и да су резистентне бактерије присутне у дигестивном тракту и могу се преносити на друге људе, што опет може довести до ширења резистентних бактерија кроз популацију. Међутим, свако од нас може да допринесе смањењу антимикробне резистенције, пре свега рационалном употребом антибиотика, било да је реч о лечењу људи или животиња. Одгајивачи животиња и власници кућних љубимаца антибиотике треба да примењују искључиво по препоруци ветеринара“, закључује проф. др Зорана Ковачевић.

Један од закључака конференције је да је у борби против антимикробне резистенције потребан мултисекторски, односно паралелан приступ кроз концепт Једног здравља. Једино заједничким и удруженим снагама, фокусирајући се на здравље људи, животиња и животну средину, можемо имати успеха у борби против антимикробне резистенције. Организатори су указали на могућа решења која ветеринари могу имплементирати у свакодневној пракси, било да се баве кућним љубимцима или животињама са фарми: примена водича за рационалну употребу антибиотика који су засновани на доказима, спровођење биосигурносних мера, као и употребе доступних алтернатива уместо антибиотика. ■